

## 238 SERİ NO'LU TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ

|              |                                                |
|--------------|------------------------------------------------|
| Belge türü   | Tebliğ (Mülga)                                 |
| Kanun        | AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN |
| Tebliğ grubu | TAHSİLAT GENEL TEBLİĞLERİ                      |
| Tarih        | 18.12.1953                                     |
| Sıra no      | 238                                            |

Âmme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanun 1/1/1954 tarihinden itibaren yürürlüğe girmektedir. Kanundan kâfi miktarı evvelce tevzi edilmiş, anlaşılmayan hükümlerin veya tereddüdü mucip noktaların Vekâletimizden sorulması istenmişti. İllerden bu mevzuda vaki sorulara ayrı ayrı cevap verilmiş olmakla beraber kanunun bazı hükümleri hakkında aşağıdaki hususların tamimine lüzum görülmüştür.

### **1. Hususî ödeme şekilleri :**

Kanunun 41 ilâ 44 (Dahil) maddelerinde hususî ödeme şekillerinden bahsedilmektedir. Kanunun 41 inci maddesi bu ödeme şekillerinin hangi âmme alacakları için, nerelerde ve ne zaman tatbik edileceğinin tayini hususunu Vekâletimizin yetkisine bırakmış bulunmaktadır. Bu hususta gerekli tetkikler tamamlanarak netice bildirilinceye kadar kanunun mezkûr maddeleri tatbik edilmeyecektir.

Ancak, şimdiye kadar olduğu gibi, tahsil dairesi adına tanzim edilen ve alâkalı bankanın «Karşılığı vardır» meşruhatını havi bulunan çeklerle teyidat kabul edilebilir. (\*)

### **2. İhtiyatî tahakkuk ve ihtiyatî haciz**

Kanunun 17 nci ve müteakip maddelerinde yeni bir müessese görülmektedir. İhtiyatî tahakkuk bir müessese olarak yeni olmakla beraber hüküm olarak yeni sayılamaz. Nihayet âmme alacağının tehlikeye girdiği hallerde vâdesi gelmemiş olsa dahi bu alacak için ihtiyatî haciz uygulanmasını mümkün kılmaktan ibaret olan hüküm, 2565 sayılı Kanunun birinci maddesinin 2 işaretli bendinde de mevcuttur. Mezkûr bentte (Tahakkuk ettirilen vergi önce mükellefe tebliğ edilmemiş ise ihtiyatî haczin konulduğu sırada ve haciz kararı ile birlikte vergi de tebliğ olunur) denilmektedir. Tatbikatta alacağın tehlikeye girdiği muayyen hallerde, tesbit edilen matrahlara müstenit vergiler bu hükme istinaden itiraz safhalarından geçmeden, binnetice vâdesi gelmeden ihtiyatî haciz mevzuu yapılabilmekte ve ihbarname de ihtiyatî hacizle birlikte tebliğ edilmekte idi.

Kanun ihtiyatî tahakkukun hangi vergilerde yapılabileceğini metninde saymış, ayrıca ihtiyatî tahakkuk hallerini de tadat etmiştir. Bilindiği gibi 2656 sayılı Kanunun yukarıda işaret edilen hükmü daima ihtiyatla tatbik edilmiş ve âmme alacağını tehlikeye düşüren muayyen haller vukubulmadan ihtiyatî hacze gidilmemiştir.

17 nci maddede ihtiyatî tahakkuku ihtiyatlı bir hareketle defterdarın yetkisine bırakmıştır. Maddenin birinci fıkrası ihtiyatî tahakkuk mevzuunda defterdar (..... yazılı emir verebilir.) şeklindedir. Şu halde defterdar, vergi dairesi müdürünün kendisine vaki olacak yazılı müracaatı üzerine durumu inceliyecek ve ancak âmme alacağının tehlikede olduğuna ve ihtiyatî tahakkukun zaruri bulunduğuna kani olursa vâdesi gelmemiş alacaklar için de ihtiyatî haciz tatbik edilebilmek üzere ihtiyatî tahakkuk emrini verebilecektir.

Vergi dairelerinin yazılı müracaatlarında, ihtiyatî tahakkuk sebeplerini delilleri ile göstermesi lâzımdır, defterdarların da durumu lâyikiyle inceleyerek, kanunla kendilerine verilmiş olan yetkiyi kullanırken, devletin hakkı kadar mükellef hukukunu da düşünmeleri ve lüzumsuz tatbikata mahal vermemeleri icap eder.

Kanunun 13 üncü maddesine istinaden, ihtiyatî tahakkukla ilgili olmayarak verilecek ihtiyatî haciz kararlarında dahi aynı düşüncelerle hareket edileceği tabiidir.

### **3. Ödeme emri:**

Vâdesinde borcunu ödemeyenlere bir ödeme emri tebliğ edilerek cebri icraya başlanmaktadır. Kanunun 55 inci maddesi ödeme emrinde nelerin bulunması icap ettiğini tadat etmiş ve kanunun emrini yerine getirmek üzere bu hususlar matbu ödeme emirlerine derç edilmiştir. Bunlar meyanında ödeme emrine karşı mal bildiriminde bulunulmamasının veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunulmasının davet edeceği hapis cezaları, ayrıca, malım yok diyenlerin kanunun 114 üncü maddesindeki malûmatı bildirmemeleri halinde uğrayacakları hapis veya para cezaları da bulunmaktadır.

